

MANAŽMENT MEZENTERIÁLNEJ ISCHÉMIE U 44 ROČNEJ ŽENY.

MUDr. Širila Miroslav

Interné oddelenie Fakultnej nemocnice Trenčín

MUDr. Tóth Marek

Odd. kardiológie a angiológie NÚSCH, Bratislava

KAZUISTIKA

MEZENTERIÁLNA ISCHÉMIA

- 44 ročná H.T.
- v anamnéze art. hypertenzia, nikotinizmus (15 cigariet denne)
- Od 3/2010 opakovane vyšetovaná pre postprandiálne bolesti brucha, nechutenstvo, chudnutie (cca 20 kg v priebehu 6 mesiacov)
- 5/2010 gastrofibroskopické vyšetrenie s nálezom duodenopathia maculoso-aphtosa zahájená liečba PPI (bez efektu)
- 7/2010 kolonoskopické vyšetrenie s nálezom vnútorných nekrvácajúcich hemoroidov, inak v norme

KAZUISTIKA

MEZENTERIÁLNA ISCHÉMIA

- 23.9.2010 vyšetrená chirurgom v pohotovostnej službe pre úporné bolesti brucha vznikajúce cca 2 hodiny po jedle, nauzeu, zvracanie s úľavou po analgetikách, chirurgický nález bez známk NBP na natívnej snímke brucha meteorizmus, poukázaná k hospitalizácii na interné oddelenie
- pri prijatí brucho voľne priehmatné, nebolestivé peristaltika v norme, USG abdomenu s nálezom mnohopočetnej cholecystolitiázy a meteorizmu
- laboratórne vysoká zápalová aktivita CRP 165 mg/l, leukocytóza s posunom doľava ostatné v norme
- zahájená i.v. spazmoanalgetická a ATB liečba

KAZUISTIKA

MEZENTERIÁLNA ISCHÉMIA

- druhý deň hospitalizácie zhoršenie stavu, pokojové bolesti brucha bez súvisu s príjmom potravy, pacientka schvátená, realizované urgentné CT vyšetrenie abdomenu s nálezom stenózy AMS a t. coeliacus, subileóznny stav, diskkrétne zhrubnutie steny tenkého čreva ako možný prejav počínajúcej ischémie
- CDUS vyšetrením potvrdená hemodynamicky významná stenóza t. coeliacus a AMS

KAZUISTIKA MEZENTERIÁLNA ISCHÉMIA

KAZUISTIKA

MEZENTERIÁLNA ISCHÉMIA

- konsenzom internista, chirurg, rádiológ, pacientka indikovaná k DSA s následnou PTA AMS, PTA t. coeliacus neúspešná
- pacientka už počas výkonu udáva ústup bolesti brucha
- kontrolné CDUS vyšetrenie po výkone potvrdzuje priaznivý efekt po intrevencii na AMS, vyslovené podozrenie na systémové ochorenie, pacientka prepustená do amb. starostlivosti (v liečbe clopidogrel a PPI)

KAZUISTIKA

MEZENTERIÁLNA ISCHÉMIA

- kontrola po mesiaci, pacientka bez bolestí brucha, pribrala 8 kg, laboratórne testy na susp. vaskulitídu negat.
- kontrolné CT angio. s nálezom restenózy AMS 75%, de novo nález hemodynamicky významnej stenózy a. subclavia l. sin. (asymptomatickej)
- 3/2011 hospitalizácia NÚRCH Piešťany vaskulitída nepotvrdená
- 5/2011 kontrolné angiologické vyšetrenie s klinikou recidívy postprandiálnych bolestí brucha, konzultovaný NÚSCH Bratislava

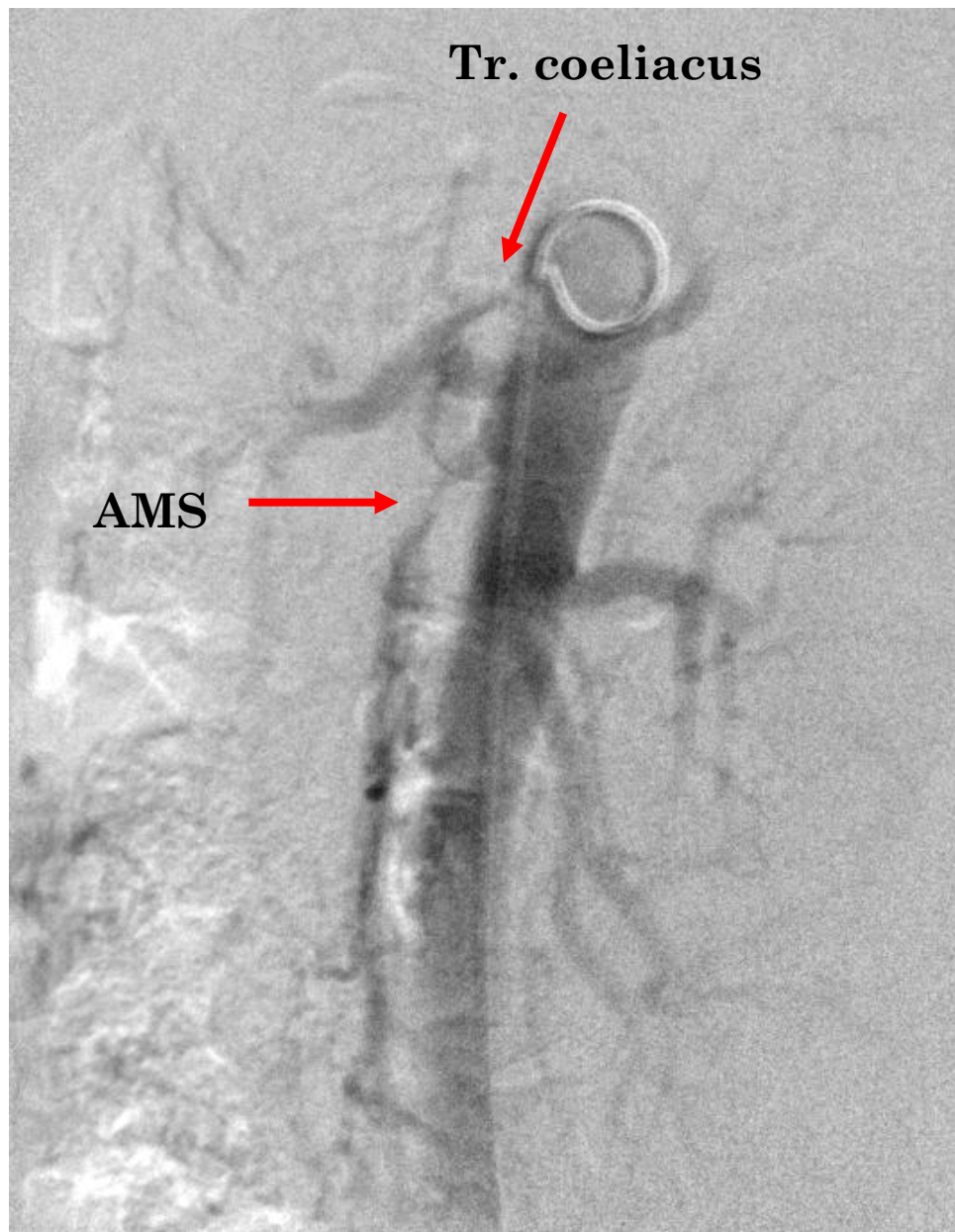
KAZUISTIKA

MEZENTERIÁLNA ISCHÉMIA

- 6/2011 pacientka hospitalizovaná na NÚSCH pri prijatí udáva denné postprandiálne bolesti brucha s opätovným chudnutím, námahové bolesti ľavej hornej končatiny ani vertigo pacientka neudávala
- CT nález závažnej restenózy s disekciou AMS, kritická stenóza t. coeliacus a uzáver AMI
- realizovaná PTA a stenting t. coeliacus a AMS
- pacientka prepustená do amb. starostlivosti, v liečbe /ANP, clopidogrel, ACE inhi., PPI, statín/

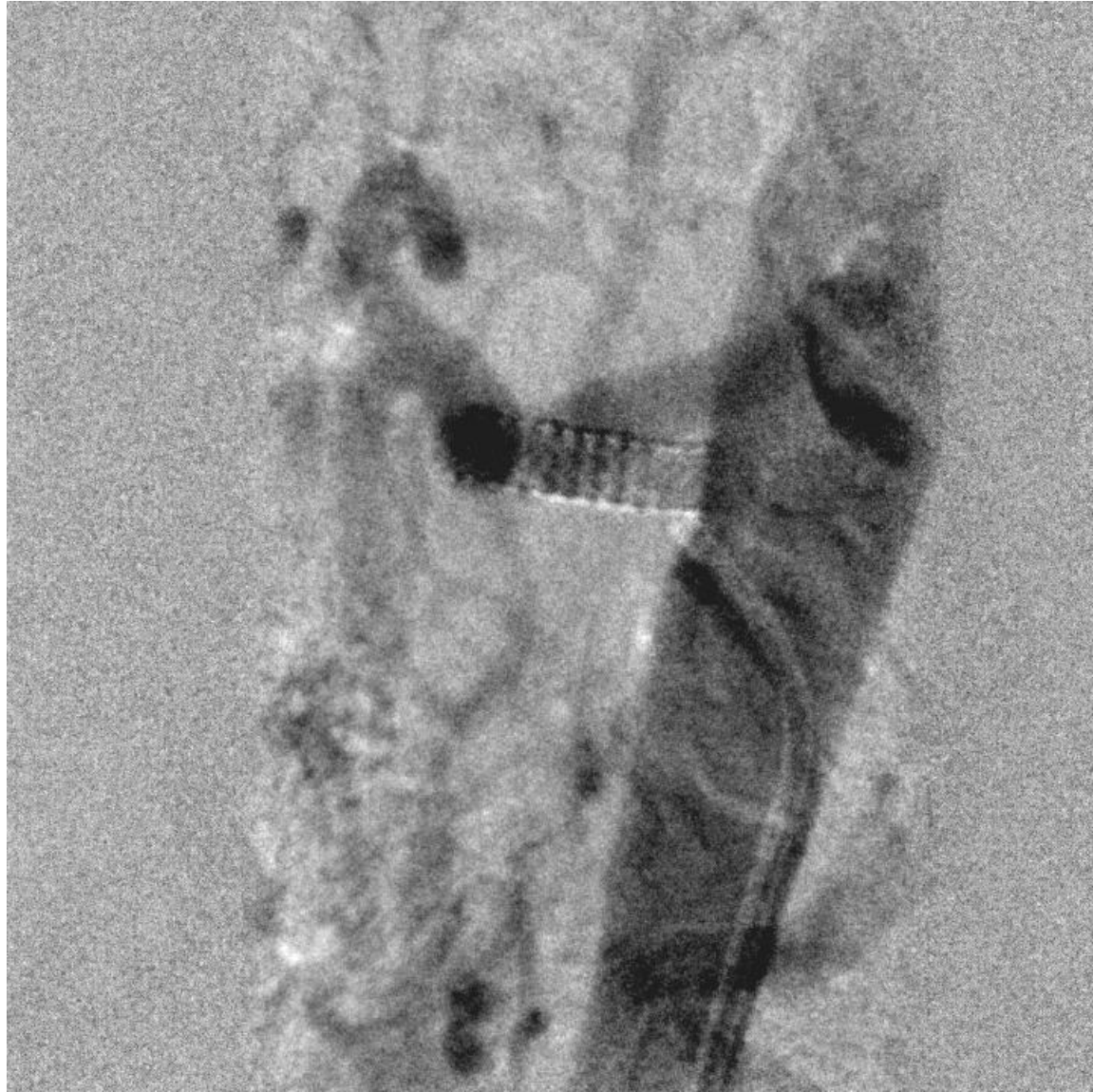

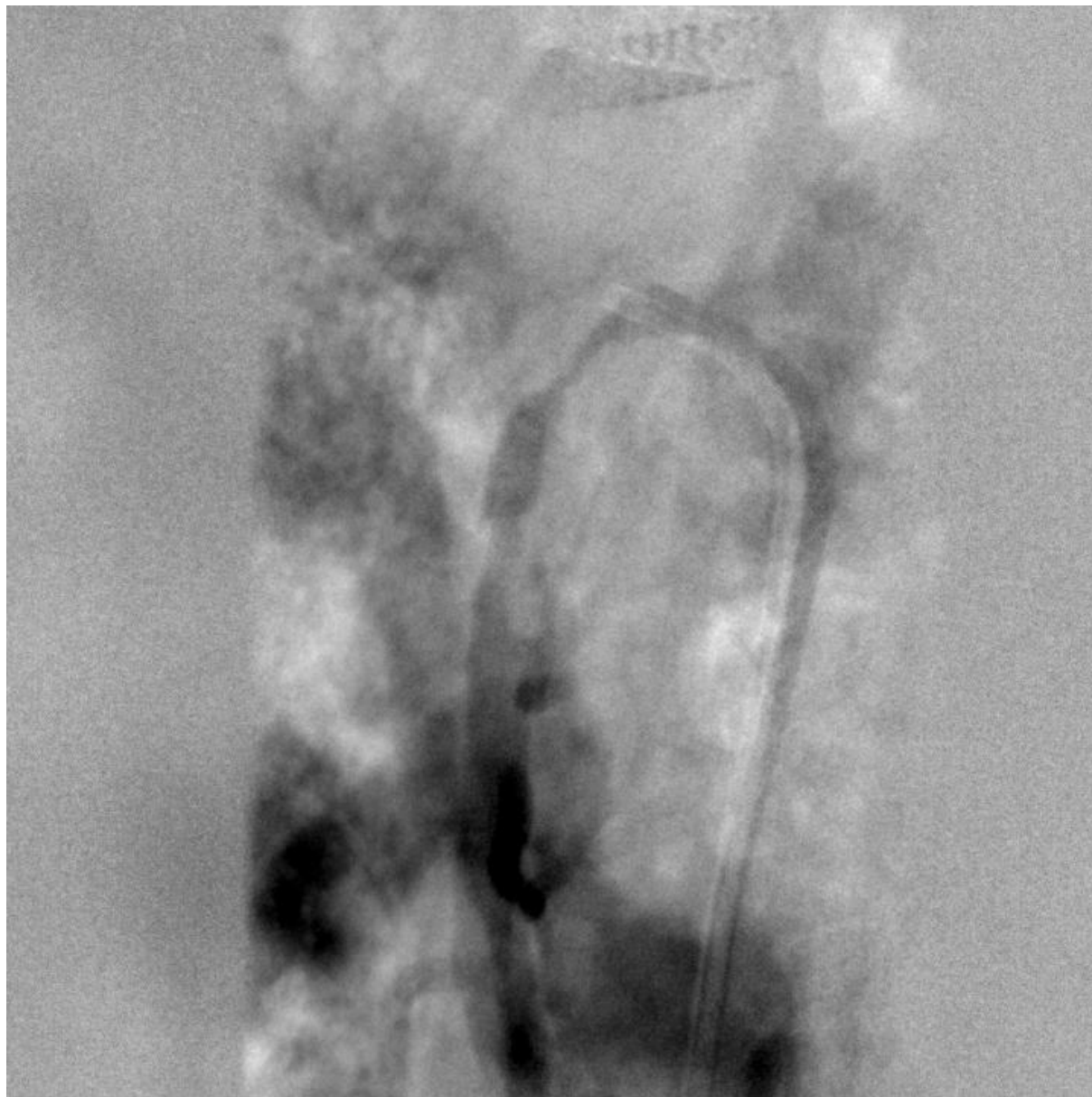
Kritická stenóza tr.coeliacus a AMS na prehľadnej angiografii

St.po sPVI tr.coeliacus

**Kritická tandemová
stenóza AMS**

St.po sPVI AMS

MEZENTERIÁLNA ISCHÉMIA

- definujeme ako cirkulačnú insuficienciu v mezenterickom krvnom riečisku vznikajúcu náhlou alebo chronickou redukciou krvného prietoku
- s diagnózou sa stretávame pomerne zriedkavo vzhľadom na to, že k manifestácii dochádza u malého počtu pacientov, čo je dané anatomickým usporiadaním ciev v splachnickom riečisku s početnými kolaterálami a rozmanitý nešpecifický klinický obraz so stanovením diagnózy často až post mortem
- modifikujúce faktory (rýchlosť vzniku, dĺžka trvania, stav kolaterálneho riečiska, lokalizácia prekážky)

MEZENTERIÁLNA ISCHÉMIA

- delenie s ohľadom na *čas* vzniku
  - **akútna**
  - **chronická**
- delenie s ohľadom na *patomechanizmus* vzniku
  - **okluzívna** (trombus, embolus, útlak cievneho luménu vychádzajúci z cievnej steny - ateroskleróza, vaskulitída alebo zvonka)
  - **neokluzívna** (zlyhanie obehu ako celku pri hypotenzii a šokovom stave)

AKÚTNA MEZENTERIÁLNA ISCHÉMIA

- **má 4 klinické štádiá**

- hyperakútne
- paralytické
- štádium peritonitídy
- štádium šoku

- **Okluzívne formy**

- embólia a. mesenterica superior* 15 - 40%

klinika náhle vzniknutých periumbilikálnych bolestí brucha u rizikových pacientov (vek, komorbidity)

- trombóza a. mesenterica superior* 10%

klinika pozvoľného nástupu ťažkostí v dôsledku progresie ATS, polyarteritis nodosa

- trombóza v. mesenterica superior* 10%

trombofilné a pooperačné stavy, hematologické a zápalové ochorenia, cirhóza, trauma a iné

AKÚTNA MEZENTERIÁLNA ISCHÉMIA

○ Neokluzívna forma

- je vyvolaná iným základným ochorením spôsobujúcim zníženie srdcového výdaja alebo stratu cirkulujúceho objemu (septikémia, dehydrácia, hypotenzia) s vazokonstrikciou splachnického riečiska v dôsledku centralizácie obehu
- klinicky sa prejavuje často po zvládnutí akútneho stavu pozvoľne vznikajúcimi bolesťami periumbilikálne, hnačky s prímiesou krvi

AKÚTNA MEZENTERIÁLNA ISCHÉMIA

- **Diagnostika** - anamnéza, klinika, RTG natív, CDUS – v skorých štádiách, CT angiografia, DSA, laparotómia
- **Liečba** podľa vyvolávajúcej príčiny a času od stanovenia diagnózy - DSA (s možnosťou embolektómie, trombolýzy, PTA, selektívneho intrarteriálneho podávania PGE1), chirurgická (bypass, resekcie devitálnych oblastí), resuscitácia hemodynamických pomerov s obnovením dostatočného perfúzneho tlaku

CHRONICKÁ MEZENTERIÁLNA ISCHÉMIA

○ Etiológia

- ateroskleróza
- fibromuskulárna dysplázia
- vaskulitídy (Takayasuova arteritída)
- rádioterapia a iné

○ **Klinika** - postprandiálne difúzne bolesti brucha vznikajúce 30 - 90 min po jedle, trvajúce do 2 hodín, chuť do jedla je zachovaná, strach z jedla – sitofóbia, manifestuje sa pri postihnutí minimálne dvoch z troch hlavných kmeňov

○ **Liečba** - nitráty, Ca blok., PTA a stenting, bypass

CHRONICKÁ MEZENTERIÁLNA ISCHÉMIA

○ **Syndróm kompresie t. coeliacus**

- je vzácnou príčinou bolestí epigastria u mladých astenických žien, spôsobený útlakom kmeňa t.coeliacus prostredníctvom lig. arcuatum
- chronické necharakteristické bolesti brucha bez väčšieho hmotnostného úbytku
- angiografia poukáže na stenotizáciu kmeňa TC zvýrazňujúcu sa pri expíriu
- liečba spočíva v chirurgickom preťatí ligamenta

ZÁVER

- **Mezenteriálna ischémia** nie je jediným ochorením, ale skupinou viacerých chorobných stavov s rozličnou etiológiou aj patogenézou vzniku.
- Môže postihnúť aj mladé vekové skupiny
- Vo svojich akútnych štádiách má mortalitu blížiacu sa 90%.
- Klúčom k záchrane pacienta je myslieť na ňu, a tak ovplyvniť jeden z najvýznamnejších modifikujúcich faktorov, ktorým je čas.

